

РЕШЕНИЕ

№ 1815

гр. София, 08.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на седми април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Десислава Ал. Алексиева

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Хрипсима К. Мъгърдичян Въззивно гражданско дело № 20211100510054 по описа за 2021 година

Производството е по чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение от 27.05.2021 год., постановено по гр.дело №59167/2020 год. по описа на СРС, ГО, 162 с-в, „Е.В.Е.“ АД е осъдено да заплати на Б. Б.А. – действащ чрез своята майка и законен представител С. М. Х., по искове с правно основание чл. 49 вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД сумата от **3 000 лв.**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди – претърпени болки и страдания вследствие на порезна рана на стъпалото на десния крак, причинени от противоправното поведение на служители на ответното дружество, изразяващо се в бездействие при обезопасяване на стопанисвания от ответника плувен басейн в хотел „Платинум“ в к.к. „Слънчев бряг“ и сумата от 25 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди – заплатена такса за медицински преглед и издаване на съдебномедицинско удостоверение, настъпили в резултат на описаното противоправно поведение, ведно със законната лихва върху тези суми, считано от датата на деликта – 18.08.2020 год. до окончателното им изплащане, като искът за обезщетение за неимуществени вреди е отхвърлен в останалата му част до пълния предявен размер от 5 000 лв. и ответникът е осъден да заплати, както следва: на адв. Г.З. – възнаграждение за безплатно процесуално представителство по чл. 38, ал. 2 ЗА и по сметка на СРС на основание чл. 78, ал. 6 ГПК сумата от 290.40 лв., представляваща държавна такса и разноски в производството, а ищецът е осъден да заплати на ответника на основание чл. 78, ал. 3 ГПК направените разноски по делото в размер на 441.79 лв.

Срещу решението в частта му, в която са уважени предявените искове, е подадена в

законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ответника „Е.В.Е.“ АД. Жалбоподателят поддържа, че решението на СРС е недопустимо в частта му относно законната лихва, тъй като ищецът не бил претендирал присъждането на такава. За първи път ищецът бил поискал присъждане на законни лихви в хода на устните състезания по време на второто заседание по делото, проведено в първоинстанционното производство на 27.04.2021 год. Съгласно разпоредбата на чл. 214, ал. 2 ГПК, не се смятало за увеличение на иска прибавянето на изтекли лихви след неговото предявяване. По аргумент от противното, предявяването за пръв път на иск за законни лихви, при това от датата на увреждането /а не от датата на предявяване на иска/, следвало да се счита за отделен иск. Срокът за предявяване на подобен иск бил първото заседание за разглеждане на делото – арг. от чл. 214 ГПК. На следващо място сочи, че обжалваното решение е неправилно. Показанията на свидетелите на ответника не били кредитирани, а за достоверни били счетени показанията на свидетелите А.А. и К.А., които били чичовци на ищеца, поради което и заинтересовани от изхода на делото – чл. 172 ГПК. Първоинстанционният съд бил аргументирал достоверността на показанията на свидетеля А., че не е имало спасител на басейна, като бил посочил, че ако имало друг служител край басейна по време на инцидента житейски логично било именно той да повика помощ от рецепцията, а не настойникът на децата, който следвало да остане при тях. Тук следвало да се вземе предвид, че при стреса в подобна ситуация било напълно логично чичото да е решил да изтича сам до рецепцията, въпреки присъствието на спасител до басейна. От друга страна, тъй като спасителят бил седнал в този момент, възможно било чичото да не го е видял и в паниката си да е побързал да извика помощ от служителя, с когото бил разговарял по-рано на рецепция. В показанията на спасителя нямало противоречия. Същевременно СРС не бил отчетел, че в показанията на роднините на ищеца се съдържали множество противоречия и че същите очевидно противоречали на установеното от вещното лице по съдебно-медицинската експертиза и препоръките на обработилия раната лекар от МЦ „Н.Б.“. Основателността на иска за непозволено увреждане по чл. 45 ЗЗД била обусловена от наличието на осъществено противоправно деяние /действие или бездействие/, вина, вреда и причинна връзка между противоправното и виновно поведение на дееца и настъпилите вреди, които правопораждащи факти подлежали на доказване от страна на ищеца. Подобно доказване обаче ищецът не бил провел. Не било налице противоправно и виновно поведение на служители на ответника. Наличието на вреда само по себе си не обосновавало противоправно действие или бездействие, още повече при липса на увреждащия предмет и неяснота относно момента и точното място, на което е възникнало увреждането. Въпреки това СРС бил приел, че по делото е несъмнено установено, че на 18.08.2020 год. ищецът е получил порезна рана на дясното стъпало поради съприкосновение с остър предмет в стопанисвания от ответника басейн край хотел „Платинум“ в к.к. Слънчев бряг, поради което и следва да заплати обезщетение за описаните неимуществени вреди. За настъпването на подобно увреждане обаче следвало на дъното на басейна да са били останали остри режещи предмети, както твърдял ищецът. Това обаче не било установено в хода на делото. Напротив, всички свидетели, включително свидетелят на ищеца – А., били потвърдили, че

остри режещи предмети не са били открити в басейна. Никой от свидетелите не бил твърдял, че подобни предмети били намерени и в прилежащата към басейна територия. Видно било от събраните писмени и гласни доказателства, че ответното дружество щателно почиствало и инспектирало басейна ежедневно. Почистването се извършвало всяка сутрин преди допускане на посетители в басейна чрез мощна вакуумна подочистачка, която отстранявала всички попаднали в басейна предмети. Свидетелите били потвърдили, че дружеството спазвало изключително строги мерки по отношение почистването и обезопасяването на басейна. Не било разрешено да се изнасят стъкло и опасни предмети на басейна и имало три отдела служители, които следели за това. До басейна имало табели, които обозначавали, че е забранено скачането, изнасянето на стъкла, алкохолът, събиранията и вдигането на шум. Имало табели, че децата са под надзора на родителите си. И двамата свидетели, разпитани по искане на ответника, потвърждавали, че през четирите години, през които са работили в този хотел, не е имало подобни инциденти. Спасителят дори бил посочил, че по-рано в деня на инцидента и други хора са се къпали в басейна точно в този участък, където е станал инцидентът, но никой не се бил оплакал от наличието на остри предмети. След инцидента с ищеца спасителят бил провел обстойна проверка на басейна, по време на която същият бил затворен за посетители. По време на продължилата около три часа инспекция на басейна спасителят го бил „преровил сантиметър по сантиметър“, но не бил открил нищо. При последвалото на сутринта почистване с вакуумната подочистачка били открити единствено десет стотинки и две, три листа. Обстоятелството, че подочистачката е била достатъчно мощна да засмуче монета, показвало, че тя би могла да засмуче и стъкло или друг малък режещ предмет, ако такъв бил наличен в басейна. Свидетелят А. също бил отговорил изрично, че не бил видял нито момента, в който ищецът бил получил нараняването, нито предмета, на който ищецът се бил порязал. Установената в чл. 45, ал. 2 ЗЗД презумпция за вина била приложима само при установяване на противоправно поведение – действие или бездействие. Без конкретно деяние, и то противоправно извършено, вината не можело да бъде предполагаема. Ищецът не е доказал наличието на противоправно деяние въобще, още по-малко на неговата причинно-следствена връзка с настъпилата вреда. Предвид липсата в басейна на предмета, на който ищецът се бил наранил, очевидно било, че самото нараняване било станало преди влизането в басейна. Последното се потвърждавало и от разпита на вещото лице по съдебно-медицинската експертиза, което изрично било уточнило, че е възможно в рамките на различно време, в зависимост от индивида, да има и кратък период, в който непосредствено след травмата да не се усети болката. Следователно, напълно възможно било нараняването да не е станало вътре в басейна, а непосредствено преди скачането в същия, докато децата играели боси. Вещото лице било посочило, че непосредствено след подобно нараняване било възможно да се извършват действия от типа на ходене по-бавно или по-бързо, преди да се усети дискомфорт. Т.е., ако детето се било порязало докато е тичало или ходело малко преди влизане в басейна, логично било едва след влизането и при досега с хлорираната вода да е усетило порязването. Предвид липсата на остър предмет в басейна, явно същият бил извън басейна. От доказателствата по делото не се установявало, че детето не било

напускало територията на комплекса преди влизане в басейна. СРС приел, че увреждането можело да е настъпило не само в басейна, но и в прилежащата му територия. Подобни предположения обаче представлявали недопустимо изменение на иска, тъй като в нито един момент ищецът не бил твърдял, че нараняването може да е в прилежащата към басейна територия. Напротив, в хода на процеса ищецът твърдял настъпване на увреждането в самия басейн. Именно във връзка с това твърдение била ангажирана и защитата на ответника. Първоинстанционният съд бил формирал необоснования извод, че с оглед установените по делото факти и липсата на други данни за настъпване на инцидента, дължимата грижа не била положена в достатъчна степен и ответникът чрез служителите си бил допуснал попадането на остър предмет в обекта. За определянето на размера на обезщетението за неимуществени вреди СРС се бил позовал на гласните доказателства, събрани по искане на ищеца, приемайки, че възстановителния период е продължил около 20 дни. Този път свидетелски показания на заинтересовани лица били предпочетени пред мнението на двама медицински специалисти – вещото лице по съдебно-медицинската експертиза и лекарят, обработил самата рана в МП „Н.Б.“ ООД. Вещото лице ясно било посочило, че времето за възстановяване на подобна рана било около 10, най-много до 14 дни. В направлението от МЦ „Н.Б.“ ООД препоръката на лекаря, обработил раната, била сваляне на конците след 12 дни. Т.е., лекарят, който имал непосредствен поглед над самата раната, веднага след получаването ѝ, бил определил, че същата ще зарасне след 12 дни. СРС бил приел, че този период е бил малко по-дълъг – в рамките на около 20 дни, предвид събраните гласни доказателства, и това се дължало на възрастта на пострадалото лице – дете на 12 години, при което било нормално уплахата от болката да е по-голяма и да му отнеме повече време да се престаши, преди да започне отново да стъпва на травмирания крак. Медицинските експерти обаче също били наясно с възрастта на детето и безспорно могли да направят доста по-квалифицирана преценка за естеството на раната и периода на нейното зарастване. Според вещото лице подобно нараняване изобщо не можело да доведе до обездвижване на засегнатата част на тялото. А именно такова обездвижване обосновавало необходимостта от обслужване от страна на майката на ищеца. Според вещото лице при една рана можело да има ограничение в движението, но в никакъв случай такава рана не налагала обездвижване за какъвто и да е период от време. Ограниченията в движението се изразявали в накуцване и по-трудно стъпване в тази област и избягване на зоната, в която се намира раната. По делото не били установени медицински данни, които да обосноват едномесечно обездвижване на легло, както твърдял ищецът. Освен това свидетелите били потвърдили, че детето не било плакало нито след нараняването, нито по време на възстановяването. Следвола да се има предвид и наличието на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на упражняващия надзор над малолетния увреден – А.А.. Свидетелите били посочили, че до басейна има табели, които обозначавали, че е забранено скачането и че деца под 14 години следва да бъдат под надзора на придружителите си. Тъй като не бил открит остър предмет в басейна, на който детето да е можело да се пореже, то очевидно нараняването било станало извън басейна. Спасителят бил пояснил, че няма огради, които да преграждат басейна от другите алеи и от пешеходната алея на к.к. Слънчев бряг и че е било абсолютно възможно детето да

се е порязало на алея извън хотелския комплекс. Надзорът над детето бил изцяло отговорност на придружаващия го роднина, който следвало да го предупреди да не ходи на бос крак по страничните алеи. Именно вследствие от липсата на подобно предупреждение било настъпило и порязването на детето. Ето защо моли решението на СРС да бъде обезсилено в частта му за законната лихва, а в останалата обжалвана част – отменено, а исквете – отхвърлени. Претендира и присъждането на направените разноски по делото.

Ответникът по жалбата Б. Б.А.. – действащ чрез своята майка и законен представител С. М. Х., счита, че решението на СРС следва да бъде потвърдено в обжалваната му част. Поддържа, че оплакването на жалбоподателя за недопустимост на първоинстанционното решение в частта относно законната лихва е неоснователно. Според чл. 84, ал. 3 ЗЗД, лихва върху обезщетение за вреди, произтичащи от непозволено увреждане, се дължала от датата на вредата и длъжникът бил в забава и без покана. Обстоятелството, че лихвата била претендирана по време на устните състезания не определяло искането като ненадлежно заявено – чл. 214, ал. 2 ЗЗД. СРС не бил допуснал нарушение на чл. 172 ГПК, тъй като бил изложил аргументи защо кредитира показанията на свидетелите. Наличието на родство само по себе си не било фактор, от който да произтича заинтересованост. В случая противоправността на поведението на служители на ответника се изразявало в неизпълнение на задълженията, които произтичали от Наредбата за водоснабдителната дейност и обезопасяването на водните площи. Според чл. 10, ал. 1 от тази наредба, ответникът бил длъжен да поддържа и осигурява максимално безопасни условия за експлоатация на водните съоръжения и площи, към които несъмнено принадлежал неговия хотелски басейн. Ответникът осъществявал комплексна туристическа услуга и съобразно чл. 74 ЗЗП бил длъжен да предприеме необходимите превантивни мерки за безопасността на тази услуга, включително почистване на водните площи и прилежащите им територии и обезопасяването им. Преценявайки механизма на увреждане, правилно СРС бил приел, че е налице бездействие, изразяващо се в недостатъчна грижа за обезопасяването на водното съоръжение. Обстоятелството, че след инцидента били намерени няколко безобидни предмета в басейна, не изключвало противоправността. Гласните доказателства и заключението по съдебно-медицинската експертиза установявали твърдения механизъм на увреждането. Налице била причинна връзка между поведението на служители на ответника и настъпилия вредоносен резултат – порезна рана на крака на ищеца. Първоинстанционният съд обосновано бил приел, че с оглед установеното от фактическа страна, това е единствения възможен начин за получаване на процесното травматично увреждане – порязване във водата. Липсата на други инциденти и преценката на ответника, че действията по почистване на басейна са перфектни, не обосновавали извод, различен от формирания от СРС. Определеният размер на обезщетението за неимуществени вреди бил справедлив и не било налице съпричиняване от страна на ищеца. Претендира и присъждането на направените разноски по делото.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивните жалби пороци на атакувания съдебен акт и

възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявени са за разглеждане искове с правно основание чл. 49 вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно. При осъществената дължима служебна проверка въззивният съд приема, че обжалваното решение е недопустимо в частта му, която се отнася до присъдената върху обезщетенията за неимуществени и имуществени вреди законна лихва за периода от датата на увреждането – 18.08.2020 год. до 26.11.2020 год. включително, тъй като СРС не е бил сезиран надлежно с такова искане. Видно е от съдържанието на исквата молба /обстоятелствена част и петутим, който и съответства/, че ищецът не е претендирал законна лихва. Същият е заявил искане за присъждане на законна лихва в проведеното на 27.04.2021 год. второ и последно съдебно заседание в първоинстанционното производство, считано от датата на увреждането, т.е. за обезщетение в размер на законната лихва от настъпване на деликта до предявяване на иска и за законна лихва след предявяването му. Искането за присъждане на законна лихва след предявяване на иска е заявено своевременно – до приключване на съдебното дирене в първата инстанция, съгласно нормата на чл. 214, ал. 2 ГПК. Настоящият съдебен състав приема, обаче, че е недопустимо да бъде заявена претенция за лихви, предхождащи предявяването на иска, тъй като това представлява изменение на иска с въвеждане на нов по предмет петитум /виж и т. 9 от Тълкувателно решение № 1 от 4.01.2001 год. на ВКС по т. гр. д. № 1/2000 год., ОСГК. Произнасяйки се по така заявеното искане за горепосочения период първоинстанционният съд е постановил недопустимо решение, което следва да бъде обезсилено в посочената част на основание чл. 270, ал. 3 ГПК.

В останалата обжалвана част решението на СРС е допустимо и правилно, като на основание чл. 272 ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Отговорността по чл. 49 ЗЗД е особен вид безвиновна и обективна отговорност за чужди противоправни и виновни действия, като тази отговорност има гаранционно-обезпечителен характер. За да се ангажира отговорността на ответника по посочената разпоредба, следва да се установят общите предпоставки, при които за определено лице би възникнала деликтна отговорност, както и допълнителния факт на възлагане на работа на деликвента от ответника и причиняване на вредите при или по повод тази работа.

За реализиране на отговорността по чл. 49 ЗЗД не е необходимо установяване на конкретната самоличност на прекия извършител /извършители/, а на факта, че същият е причинил вредата при или по повод възложена работа. Вредите се считат причинени при изпълнение на възложената работа, когато те са резултат на действия, които съставляват извършване на тази работа, независимо от това дали извършването и става в течение на определеното работно време или извън него. В някои случаи се касае до неспазване на

правилата за извършване на възложената работа, а в други случаи до невземане на необходимите мерки за предотвратяване на увреждане.

Непозволеното увреждане – чл. 45 ЗЗД, се основава на нарушението на правната норма, изискваща от гражданите да не увреждат субективните права, имуществото и телесната цялост на другите физически или юридически лица. Непозволеното увреждане е сложен юридически факт, елементи на който са: 1/ деяние /действие или бездействие/, 2/ вредата, 3/ противоправността на деянието, 4/ вина и 5/ причинната връзка между противоправното и виновно поведение на дееца и настъпилите вреди. Вината се предполага до доказване на противното – чл. 45, ал. 2 ЗЗД.

Безспорно е във въззивното производство, а и това се установява въз основа на съвкупната преценка на доказателствата по делото, че на 18.08.2020 год., в 14.06 ч., в хотелски комплекс „Платинум“, к.к.Слънчев бряг, били настанени А.К. А. /чичо на ищеца/, Невин Х. А., заедно с две деца – К.А. и Б.Б. /ищецът/. Веднага след настаняването – в 14.30 ч., А.А. и двете деца посетили външния басейн на хотела, като се настанили в близост до поста на спасителя. Ищецът влязъл в басейна и след около 30 секунди започнал да вика, че е настъпил нещо. Чичо му го извадил от басейна и видял, че от крака му тече кръв и отишъл до рецепцията да извика помощ, след което служители на хотела превързали крака на ищеца и извикали линейка, която го отвела в медицински център, където зашили раната.

Основните спорове между страните въпроси са свързани с механизма на настъпване на увреждането, наличието на виновно противоправно бездействие на служители на ответното дружество, размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди и наличието на съпричиняване.

Във връзка с механизма на увреждането по делото са били събрани две групи гласни доказателства – чрез разпита на свидетеля А.К. А. /по искане на ищеца/ и разпита на свидетелите В.Ж.И. и М.Р.М. /по искане на ответника/, в чиито показания не се съдържат съществени противоречия – разпитаните по искане на ответника свидетели не са очевидци на увреждането, нито на поведението на ищеца преди увреждането – първият към 18.08.2020 год. е изпълнявал длъжността фронт-офис мениджър и е оказал първа помощ на ищеца, след като разбрал за случилото се от неговия чичо, а вторият – сочи, че на 18.08.2020 год. е бил на работното си място, но е попълвал документи и е видял двете деца едва след като те вече са били в басейна, поради което и при преценката им /в т.ч. по реда на чл. 172 ГПК/ СГС счита, че същите подлежат на кредитиране като последователни, житейски логични и неопровергани от останалия доказателствен материал по делото. Въз основа на съвкупната им преценка обосновано първоинстанционният съд е приел, че процесното травматично увреждане е било получено от ищеца в басейна на стопанисвания от ответника хотел.

По принцип гласните доказателства, щом са относими и допустими, се преценяват от съда по вътрешно убеждение, при съобразяване на евентуалната заинтересованост или предубеденост на свидетеля според правилата на процесуалния закон и съвкупно с целия доказателствен материал по делото, като се ползват и правилата на логиката. Съдът следва

да обсъди на първо място установява ли се противоречие в показанията, съпоставяйки данните за осъществяването на релевантните за спора факти, съдържащи се в показанията на всеки свидетел, а оттам да прецени казаното от кои свидетели да приеме за достоверно и по какви съображения, като основе тази своя преценка на установените по категоричен начин от останалите събрани доказателства факти и обстоятелства. Съдът не е длъжен да възприема показанията на свидетелите, но следва да изложи аргументи защо ги изключва от доказателствения материал /недопустими или ирелевантни/, защо не ги кредитира или дори да ги кредитира, какво възприема или не за установено. Съдът е длъжен да прецени способността на всеки свидетел обективно и точно да възприеме фактите, да съхрани впечатленията си и да ги изложи добросъвестно пред съда, като съобрази също при какви обстоятелства свидетелят е узнал за съответния факт и за кое време в хода на развитието на правоотношенията между страните се отнася той, като има предвид, че заинтересоваността на свидетеля и неговата предубеденост може да се отрази както на начина, по който той възприема фактите, така и на неговата оценка за тях, а също и на начина на възпроизвеждането им в показанията пред съда, като това може да се отнася за всички факти или само за някои от тях, поради което съдът е свободен да прецени дали да се довери на тези показания и в каква степен.

В Решение № 131 от 12.04.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1/2013 г., IV г. о., ГК , е прието, че съгласно разпоредбата на чл. 172 ГПК, заинтересоваността на свидетеля в полза или във вреда на някоя от страните, се преценява с оглед всички други данни по делото, при отчитане на възможната му необективност. Това означава, че към показанията на такива свидетели съдът трябва да подходи със засилена критичност. Не съществува забрана въз основа на техните показания да бъдат приети за установени факти, които ползват страната, за която свидетелят се явява заинтересован или такива, които вредят на противната страна. Преценката обаче следва да бъде обоснована с оглед на другите събрани по делото доказателства и да стъпва на извод, че данните по делото изключват възможността заинтересоваността на свидетеля да е повлияла на достоверността на показанията му.

В частност показанията на свидетеля А.К. А. могат да се ползват като източник за установяването на факти, тъй като не противоречат на останалите доказателства по делото – свидетелят М. съобщава, че не е видял от къде са дошли гостите, не е видял децата да се гонят, да излизат от крайбрежната алея или да скачат в басейна, а при изслушването си в открито съдебно заседание вещото лице, изготвило заключението по допусната и изслушана в първоинстанционното производство съдебно-медицинска експертиза /което при преценката му по реда на чл. 202 ГПК подлежи на кредитиране/ обяснява, че при всяко травматично увреждане, което е свързано с нарушение на целостта на кожата, каквото е раната, е възможно да има кратък период, в който непосредствено след травмата може да не се усети болката; този период зависи от индивидуалните характеристики на индивида, но обикновено е в рамките на няколко секунди до половин минута; при данните за конкретното увреждане е възможно да се извършват действия от типа на ходене по-бавно или по-бързо, като е възможно и да се тича, но това би било свързано с някакъв дискомфорт при досега на наранената кожна повърхност със земната повърхност. При съобразяване и на признанието

на ответника, съдържащи се в отговора на исковата молба, за изтеклото кратко време от настаняването на ищеца и близките му в хотела до момента, в който ищецът е влязъл в басейна, което при преценката му по реда на чл. 175 ГПК с оглед останалите данни по делото следва да се приеме, че отговаря на истината, то въззивният съд счита, че описаният от свидетеля А. механизъм на увреждането съответства и на житейската логика, респ. същият е единственият възможен начин за получаване на травматичното увреждане на ищеца.

Във връзка с оплакванията във въззивната жалба следва да се посочи, че тезата на ответника за друг механизъм на увреждането не се подкрепя от данните по делото.

Когато се твърди, че вредите са причинени от бездействие, за да е противоправно бездействието, то на претендиращия деликвент трябва да е предписано нормативно задължение за действие.

Несъмнено е, че ответното дружество извършва туристическа дейност – хотелиерство в процесния туристически обект по смисъла на Закона за туризма. Като стопанисващ хотела и прилежащите му съоръжения, ответникът е длъжен да предоставя безопасна услуга и да вземе превантивни мерки за обезопасяване на предоставяната услуга, в т.ч. да поддържа и осигурява максимално безопасни условия за експлоатация, в т.ч. и на предоставения за ползване на посетителите плувен басейн, съгласно нормите на чл. 69 и 74 от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/. При увреждане, причинено от ползване на услуга, противоправността е налице при бездействие – неизпълнение на задължение, уредено в посочените разпоредби от ЗЗП.

Изискванията, на които трябва да отговарят водните площи за осигуряване на безопасността на хората, респ. изискванията към стопаните на водните площи, са регламентирани в Наредбата за водоснабдителната дейност и обезопасяването на водните площи /НВДОВП/ и в Правилника за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи /ПВДОВП/. Съгласно чл. 12 ПВДОВП, на максимално обезопасяване подлежат всички плувни басейни – чрез табелите /знаците/, съответстващи на техния характер, като в зависимост от големината, посещаемостта и характера им тези водни площи се охраняват от водоспасителни станции, спасителни постове или дежурни по водни бази. В нормите на чл. 21 и 22 НВДОВП са установени задълженията на водния спасител, в т.ч. да наблюдава непрекъснато по време на дежурство къпещите се в поверения му за охрана район, като има постоянна готовност за предприемане на спасителна акция; извършва спасителна акция при инцидент във водата и оказва първа помощ до пристигане на медицински специалист, проверява годността на спасителните съоръжения и състоянието на дъното в зоната на спасяване преди постъпване на дежурство, като на същия е забранено по време на дежурство да извършва несвойствена работа, която го отклонява от наблюдението на водната площ или от изпълнението на преките му задължения.

Следователно ответното дружество е било длъжно да осигури в достатъчна степен безопасното използване на стопанисвания от него басейн по начин, че да не се създават неприемливи рискове от инциденти, създаващи опасност от наранявания на гостите на

хотела. Предвид липсата на категорични доказателства, че проверката на състоянието на дъното на басейна, респ. почистването му, са били извършени преди постъпване на дежурство от страна на спасителя /в представения по делото чек-лист не е отбелязано точното време, в което на 18.08.2020 год. е било осъществено почистване на дъното на басейна, въпреки, че в бланката е предвидено попълване на такива данни/, както и че последният е изпълнил задължението си за непрекъснато наблюдение на водната площ, то въззивният съд приема, че поведението на служители на ответното дружество има характера на противоправно. Противоправността при деликтите като нарушение на правилото “не вреди другиму” се изразява в противоречието между поведението на деликвента и правни норми от действащото обективно право, които по императивен начин уреждат правомощията на титулярите на абсолютни субективни права и съдържанието на тези права. Правото на защита на здравето на гражданите е право от категорията на абсолютните и изрично е прогласено в нормата на чл. 52, ал. 3 от Конституцията на Република България. В разглеждания случай то е било засегнато, доколкото се е стигнало до причиняването на травматично увреждане на ищеца.

Както вече бе посочено вината се презюмира /чл. 45, ал. 2 ЗЗД/ и следователно не е необходимо да се установява от ищеца. Увреденият е доказал обективните факти, от които следва вината, защото предположението на закона, изхожда от типизацията на случаите, че доказването на фактите, предполагащи вината, доказват и самата вина. Касае се до правна презумция, която задължава съда след установяване на другите елементи от фактическия състав на деликта, да приема за установен факта на вината, без да излага съображения за това, освен ако не бъде доказана оборимостта на презумираната вина. В частност ответникът не е провел обратно доказване, така че презюмираният факт е безспорно установен.

На следващо място доказано е по делото, че в пряка причинна връзка от поведението на служител/служители на ответника за ищеца са произлезли вреди – негативна промяна на здравословното му състояние – порезна рана в средно-предната част на дясното ходило, с дължина 3.5 см., която е била хирургически обработена и защита с 3 хирургически конеца, че възстановителният период е от порядъка на 10-14 дни, при липса на усложнения, както конците е следвало да бъдат свалени на 12-ия ден от поставянето им, който извод следва от съвкупната преценка на писмените доказателства и заключението по съдебно-медицинската експертиза.

Следователно налице са предпоставките за ангажиране на гаранционно-обезпечителната отговорност на ответника. Последният трябва да компенсира вредите, които увреденият Б.А. е понесъл в резултат на противоправното и виновно поведение на негов служител /служители/. Причинените при деликт вреди поначало се обезщетяват парично, като на поправяне подлежат всички вреди /без степенуване на вината на деликвента/, които са пряка и непосредствена последица от увреждането – чл. 51, ал. 1 ЗЗД.

По отношение на размера на обезщетението за неимуществени вреди въззивният съд съобрази разпоредбата на чл. 52 ЗЗД. Поначало, въпреки липсата на възможност за

съпоставяне между претърпените страдания и паричната престаия, законодателят е дал възможност на увредения да претендира парично обезщетение за тези увреждания, като е предоставил на съда да прецени във всеки конкретен случай какъв е справедливия размер на това обезщетение, което има компенсаторен характер. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се отчетат от съда при определяне размера на обезщетението /т. 2 от Постановление № 4 от 23.12.1968 г. на Пленума на ВС/. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и пр.

По делото се установява, че констатираното увреждане е причинило на ищеца болки и страдания. Не са необходими специални знания, за да се приеме, че по естеството си инцидентът е предизвикал стрес и негативни душевни изживявания у ищеца. Съобразявайки, от една страна, тежестта на увреждането, възрастта на пострадалия – същият е бил на 11 години към момента на увреждането, предприетото лечение – хирургическо обработване/зашиване и сваляне на конците на 12-ия ден, продължителността на възстановителния период /не повече от 20 дни/, обстоятелствата, при които е причинено телесното увреждане с присъщия стрес от станалото, ограниченията в живота на детето в рамките на периода на възстановяване, които са били най-значителни в първите дни след травмата, а от друга страна – липсата на трайни последици за личното и общественото благополучие на ищеца, възстановеното му състояние, съществуващите в страната обществено-икономически условия към момента на настъпване на вредите, стандарт на живот, средно статистически размер на доходите /през 2020 год. годишният общ доход средно на лице от домакинство е 7 002 лв., а средногодишният разход – 6 220 лв., съобразно данни на Националния статистически институт/, както и създаденият от съдебната практика ориентир, относим към аналогични случаи, без той да има самостоятелно значение /субективната преценка за справедливо определени суми за подобни, причинени в близък период вреди от деликт, следва да има за коректив формираната обща оценка да пропорционалност, защото справедливостта е елемент от правната реалност/, СГС намира, че определянето на **3 000 лв.** би било справедливо по размер обезщетение за търпените неимуществени вреди, както законосъобразно е приел и СРС. Присъждането на по-малка от тази сума би довело до несъответстващо на изискванията на справедливостта имуществено разместване.

Доводът за нарушение на чл. 52 ЗЗД, релевиран от жалбоподателя, е неоснователен, тъй като за да определи обезщетение в посочения размер първоинстанционният съд е съобразил обстоятелствата, при които е причинен вредоносният резултат, които дефинитивно оставят следи в психиката на детето, у което липсват изградени умения за справяне с критични ситуации и е приел, че възстановителния период е бил малко по-продължителен от обичайния за подобен вид увреждане, който извод е формиран въз основа на ценените

гласни доказателства чрез разпита на свидетеля А. и свидетеля К.М.А., които обосновано са били сметени за убедителни и житейски логични предвид възрастта на пострадалия, обясняваща естествения страх от нараняване /особено след намесата на лекар/, но същевременно е отчел и липсата на остатъчни неблагоприятни последици за здравето на детето, в това число за неговата психика и социално функциониране.

Предвид изложените по-горе съображения и доколкото във връзка с причиненото му увреждане ищецът е направил твърдените разходи за медицински преглед и издаване на съдебномедицинско удостоверение в размер на **25 лв.**, то настоящият съдебен състав счита, че релевираната претенция за имуществени вреди се явява основателна, както е приел и първоинстанционният съд.

Горепосочените суми са дължими ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба.

Възражението на ответника за съпричиняване се явява неоснователно. Принос по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД има винаги, когато с поведението си пострадалият е създал предпоставки за осъществяване на деликта и за възникване на вредите или е улеснил механизма на увреждането, предизвиквайки по този начин и самите вреди /или необходимо е действията или бездействията на пострадалия да са в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, т.е. последният да е тяхно следствие/. Релевантен за допринасяне за настъпването на вредите е фактическият принос на пострадалия към вредоносния резултат, а не допуснато от негова страна формално нарушение, необулавящо вредоносния резултат. Тежестта за доказване е върху позоваващата се на съпричиняването страна – ответника – виж задължителните за съдилищата разяснения по т. 7 от ППВС № 17/1963 год. и т. 7 от Тълкувателно решение № 1/2014 год. на ВКС по тълк.дело № 1/2014 год., ОСТК.

В частност ответникът не е ангажирал каквито и да било доказателства, че поведението на чичо на ищеца /който е упражнявал надзор над детето – виж чл. 47, ал. 2 ЗЗД/, респ. поведението на ищеца, е допринесло за настъпването на вредите, поради което и при правилно приложение на неблагоприятните последици от правилата за разпределение на доказателствената тежест, СРС е приел, че няма съпричиняване на вредоносния резултат.

Ето защо решението на СРС следва да бъде потвърденото в обжалваната му допустима част.

По отношение на разноските:

При този изход на спора жалбоподателят няма право на разноски.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК жалбоподателят /ответникът следва да бъде осъден да заплати на адв. Г.З. сумата от 441.75 лв., представляваща възнаграждение за безплатно процесуално представителство във въззивното производство по чл. 38, ал. 2 ЗА.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решението от 27.05.2021 год., постановено по гр.дело №59167/2020 год. по описа на СРС, ГО, 162 с-в, в частта му, в която „Е.В.Е.“ АД е осъдено да заплати на Б. Б.А.. законна лихва върху главницата от 3 000 лв. – обезщетение за неимуществени вреди и върху главницата от 25 лв. – обезщетение за имуществени вреди, за периода от 18.08.2020 год. до 26.11.2020 год. включително.

ПОТВЪРЖДАВА решението от 27.05.2021 год., постановено по гр.дело №59167/2020 год. по описа на СРС, ГО, 162 с-в, в останалата му обжалвана част.

ОСЪЖДА „Е.В.Е.“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.“Цариградско шосе“, 7 км., корпус 2, да заплати на адв. Г.В. ЗАПРАНЯВА, с адрес: гр.София, ул.“****“, личен №470016280, сумата от 441.75 лв., представляваща възнаграждение за безплатно процесуално представителство във въззивното производство по чл. 38, ал. 2 ЗА.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____